پژوهشگر هنرهای ایرانی مطرح کرد:

فرصتی برای تازه‌شدنِ هنرهای دستی در «پِرسبوک» دهم

گروه فرهنگ و هنر – کیانوش معتقدی، پژوهشگر هنرهای ایرانی و عضو گروه پژوهشی سالانه هنر معاصر پرسبوک معتقد است این رویداد در پی تازه‌کردنِ هنرهای دستی است تا آنها را به امروز پیوند دهد، رمز ماندگاری این هنرها، معاصرشدنِ آنهاست. دهمین سالانه هنر معاصر پرسبوک، این روزها، در خانه صاحب کاشان، میزبان ۱۹ اثر است و عنوان خود را «دستکار» نهاده است. رویداد پرسبوک سالانه‌ای هنری برای نمایش آثار هنرمندان ایرانی و مقیم خارج از ایران است که در سال ۱۳۸۸ توسط ندا درزی پایه گذاری شد و این رویداد کار هنرمندان را نه تنها در عرصه گالری‌ها بلکه در فضای مجازی نیز به نمایش می گذارد. پرسبوک هنرمندان ایران و خارج را دعوت به نمایش آثار در قالب سوژه‌های مختلفی کرده است.

این رویداد از سال ۸۹ و در اولین دوره به صورت آنلاین و در دوره های بعد حضوری فضاهای مختلفی را تجربه کرده و با موضوعات گونه‌گون و متنوعی از جمله ارجاع به جنگل‌های هیرکانی (دوره نهم)، ارجاع به بافت خشتی وگلی یزد (دوره هشتم)، تمرکز و تاثیر علم بر هنر و نیاز محیط زیست (دوره هفتم) برگزار شده است. پرسبوک با برگزاری در مناطق مختلف ایران و تاکید بر حوزه‌های فرهنگی متفاوت در قالب پروژه‌های مکان‌محور سعی کرده تا فاصلهٔ بین هنرمندان با زیست بوم جامعه را کمتر کند. انتخاب این موضوعات بیشتر بر پایه دغدغه‌های مهم اجتماعی و محیط زیستی بوده است. این دوره نیز پرسبوک با انتخاب شهر کاشان (مهد هنرهای دستی ایران) به عنوان مرکز برگزاری رویداد، رویکردی مبتنی بر میراث هنری ایرانی اتخاذ کرده و ضرورت حمایت از سنن هنری ملی ایران را طرح می کند.

کیانوش معتقدی درباره چرایی انتخاب شهر کاشان به‌عنوان میزبان این رویداد هنری به خبرنگار فرهنگی ایرنا گفت: رویداد سالانه هنر معاصر پِرسبوک، با حمایت خانه منوچهری کاشان و مؤسسه توسعه هنرهای تجسمی معاصر، امسال در دهمین دوره خود، شهر کاشان را انتخاب کرد چون دیدگاه امسال در ارائه آثار، بازگشت و خوانش دوباره از هنرهای دستی و سنتی و روایت‌های معاصری بود که می‌توان از آنها برداشت کرد. او درباره اهمیت کاشان گفت: کاشان یکی از شهرهای مهم ایران است که در طول تاریخ محل تولد و رشد و نمو هنرهای دستی بوده است؛ از سفالگری و کاشیکاری کاشان در قرون هفتم و هشتم به‌خصوص دوره ایلخانی بهترین نمونه‌های زرین‌فام آن ایجاد شده تا انواع نساجی و پارچه‌ها و فرش‌های دوره صفوی که زیباترین آنها در کاشان و روستاهای اطرافش بافته شده است.

چون پرسبوک رویداد مکان‌محور است لازم بود کاشان میزبان آن باشد که در طول قرون جایگاه رشد بسیاری هنرها بوده و بسیاری از آنها هنوز به حیات خود ادامه می‌دهند. همچنین کاشان انتخاب شد تا این رویداد و هنرمندان بتوانند با پیشینه تاریخی این شهر و این هنرها ارتباط برقرار کنند.

این پژوهشگر هنرهای ایرانی و اسلامی اضافه کرد: شاید کاشانِ امروز از دوران اوج شکوفایی این هنرها دورشده باشد اما پرسبوک فرصتی را فراهم کرد تا هنرمندانِ جوانِ معاصر با نگاهی به این گذشته تاریخی و غنای فرهنگی و معماری جذاب بتوانند از المان‌های موجود در هنرهای سنتی و معماری کاشان روایت‌های تازه و نویی ارائه کنند تا این آثار در فضای هنرِ معاصرِ امروز دیده شوند و بین هنرمندان معاصر و هنرهای دستی که بعضا به‌عنوان هنر فاخر شناخته نمی‌شوند، آشتی برقرار شود. زیرا رمز ماندگاری این هنرها، همین معاصرشدن آنهاست. معتقدی درباره ۱۹ اثر به‌نمایش درآمده این دوره گفت: آثاری که رسید هریک به‌نوعی این ویژگی را داشتند و در طول این نمایشگاه آثار در خانه صاحب به نمایش درآمد تا در بازدید عموم باشد. آثار بر اساس مکان خانه تاریخی چیده شده و چون در بافت تاریخی است همه دغدغه‌های برگزارکنندگان لحاظ شده است.

همه هدف ما این است که به هنرهای دستی که برخلاف تصور عموم که هیچ امکانی برای نوشدن و معاصرشدن ندارند، نگاهی دوباره بیاندازیم و فرصت دهیم هنرمندان معاصر از دیدگاه امروزی به هنرهای قدیمی در فضای شهری توجه کنند و در جریان معاصر با این هنرها همراه شوند. مهم‌ترین دستاورد پرسبوک دورشدن از مرکز و رفتن به شهرهای ایران است تا کار هنرمندان شهرستانی هم دیده شود و مورد توجه مخاطبان قرار گیرد.

او در پایان گفت: این آثار که ۲۷ تا ۲۹ مهر در خانه صاحب کاشان جانمایی شده‌اند، تا ۲۱ آبان، از ساعت ۱۳ تا ۲۱، مشروط به استفاده ماسک و رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی میزبان علاقه‌مندان است.

نوازندگان و موزیسین‌هایی که معلولیت مانع موفقیتشان نشد

گروه فرهنگ و هنر – گاهی حتی معلولیت هم نمیتواند از تبدیل شدن عده‌ای به یک موزیسین معروف و موفق جلوگیری کند. نوازندگان و موسیقیدان هایی که در ادامه مشاهده میکنید افرادی هستند که با وجود معلویت و بیماری و ناتوانی جسمی توانسته اند به موفقیت برسند.

بر خلاف خیلی‌ها خود را از چشم عموم دور و یک زندگی ساکت را انتخاب می‌کنند.

نمی‌توان گفت که همه می‌توانند به چنین موفقیتی برسند، اما ممکن است با دانستن آنکه آن‌ها با چه بیماری‌هایی درگیر بوده اند حداکثر تلاش خود را انجام دهند.

ایتساک پرلمان: به عقیده بسیاری پرلمان بزرگترین نوازنده ویولن در قرن بیستم است. او در سن ٤ سالگی به بیماری فلج اطفال مبتلا می‌شود اما می‌تواند از این بیماری بهبود یافته و از آن به بعد به کمک عصا حرکت کند. او این روزها از عصا و یا اسکوتر برای جابه جایی استفاده می‌کند. همانطور که خیلی‌ها او را در مراسم معارفه باراک اوباما دیدند، او به صورت نشسته ویولن اجرا می‌کرد.

پال استنلی: استنلی ایسن که با نام پال استنلی شناخته می‌شود، یک گیتاریست و خواننده اصلی یک گروه موسیقی است. او با بیماری مادرزادی میکتوریا که مربوط به گوش و شنوایی است به دنیا آمده است. در این بیماری قسمت بیرونی گوش رشدی ندارد و گاهی نیز به طور کلی از بین می‌رود. او برای پنهان کردن گوش هایش همیشه موهایش را بلند می گذارد.

برت مایکل: این خواننده و موزیسین از سن ٦ سالگی به بیماری دیابت مبتلا شده است. در این بیماری بدن نمی‌تواند به اندازی کافی انسولین تولید کند. انسولین هورمونی حیاتی برای تبدیل غذا به انرژی است. او در سن ده سالگی توانست با کنترل این بیماری به زندگی عادی خود بازگردد.

کنی جی: کنت گورلیک یک نوازنده ساکسیفون و برنده جایزه گرمی است که یک بار در برنامه موسیقی دانشگاه واشینگتن مردود شد. اکنون او به اندازه ای موفق شده که توانایی خرید این دانشگاه را دارد. او اکنون بیست و پنجمین هنرمند پرفروش آمریکا محسوب می‌شود و یکی از آلبوم‌های مشهورش «از نفس افتاده» نام دارد.

ری چارلز: ری چارلز رابینسون یک خواننده، آهنگساز و نوازنده بود که در سن هفت سالگی بینایی خود را از دست داد. او در سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹٦۰ به شهرت زیادی رسید. رولینگ استون او را دهمین نفر در لیست صد تایی بهترین هنرمندان تاریخ خود قرار داد.

ژاکلین دوپره: ژاکلین دوپره یک نوازنده انگلیسی ساز ویولنسن بود که یکی از بزرگترین نوازنده‌های این ساز محسوب می‌شود. عمر هنری وی به دلیل ابتلا به بیماری ام اس بسیار کوتاه شد و به خاطر این بیماری در سن ۲۸ سالگی نوازندگی را کنار گذاشت. او در نهایت در سن ٤۲ سالگی بر اثر این بیماری جان خود را از دست داد.

تونی آیومی: بعد از یک حادثه در کارخانه‌ای که آیومی در آن کار می‌کرد، او سر انگشتان ۲ و ۳ دست راست خود را از دست می‌دهد و به همین خاطر برای مدتی تصمیم به ترک موسیقی می‌گیرد. اما پس رکورد شکنی یک موزیسین تصمیم می‌گیرد که نوازندگی را ادامه دهد. او از آن پس با دست چپ خود نوازندگی را انجام می‌دهد و دو انگشت قطع شده خود را با دو تکه پلاستیک می‌پوشاند.

ریک آلن: او در سال ۱۹۸٤ دچار یک حادثه رانندگی شده و دستش به علت عفونت قطع می‌شود. او پس از این حادثه برای مدتی سرخورده می‌شود و قصد ترک دنیای موسیقی را می کند، اما با کمک اطرفیانش تغییراتی را در ساز درام خود ایجاد می‌کند تا همچنان بتواند با یک دست و همراه پاهایش توانایی نوازندگی خود را حفظ کند.

لودویگ فان بتهوون: بتهوون معروف‌ترین موسیقی‌های تاریخ را ساخته است. او دستاوردهای زیادی دارد و این در حالی است که برای ۲۵ سال از زندگی اش به طور کاملا ناشنوا بوده و بسیاری از قطعات نبوغ آمیزش را در زمانی ساخته که از قدرت شنیدن آن‌ها بی بهره بوده است.

چرا سردیس عباس کیارستمی بدون عینک ساخته شد؟

نگاهی به نصب ۲۲ سردیس در خانه هنرمندان

■ ساخت مجسمه و سردیس های باکیفیت از مشاهیر و قهرمانان ملی می‌تواند راهی فرهنگی برای معرفی بزرگان یک کشور به نسل‌های آینده تلقی شود؛ فرصتی که اگر درست از آن استفاده نشود، به همان اندازه مخرب است و اثر عکس خواهد گذاشت.

گروه فرهنگ و هنر – مدت‌ها است که از محوطه خانه هنرمندان ایران به عنوان باغ مجسمه یاد می‌شود و به واسطه آن تعدادی مجسمه هم در فضای بیرونی این بنا نصب شده است.

در روزهای اخیر برخی مسوولان شهرداری در خانه هنرمندان حاضر شدند تا از ۲۲ سردیس جدید در جریان دومین سمپوزیوم مجسمه سازی مفاخر معاصر رونمایی کنند؛ سردیس‌هایی که برگرفته از چهره‌های بزرگانی چون عباس کیارستمی، علی حاتمی، علی نصیریان، داوود رشیدی، پرویزفنی زاده، محمدعلی کشاورز و جمیله شیخی، پرویز تناولی و مجید انتظامی بود.

اما نصب این مجسمه ها از همان بدو امر با انتقادهایی مواجه شد که شباهت نداشتن به چهره هنرمند مورد نظر، نمونه ای از آنها بود.

به عنوان مثال در این سردیس ها، مجسمه عباس کیارستمی بدون عینک ساخته شده است؛ عینکی که یکی از بارزه‌های اصلی شخصیت این هنرمند فقید بود. یا برای مثال سردیس های مرحوم پرویز فنی‌زاده و علی نصیریان نیز شباهتی را که باید، به این کاراکترها ندارند.

این در حالی است که چندی پیش هادی مظفری ـ مدیرکل دفتر هنرهای تجسمی ـ تاکید کرده بود که «طراحی نامناسب و اجرای غلط توسط افراد فاقد صلاحیت ساخت مجسمه‌های شهری، نتایج سنگینی به همراه خواهد داشت. طبق این امر، ساخت، اجرا و نصب هرگونه مجسمه، دیوارنگاره و نقش برجسته در فضای شهری باید با مجوز شورای نظارت بر نصب مجسمه‌ها صورت بگیرد.»

درباره این رخداد، با عباس مجیدی ـ رئیس هیات مدیره انجمن هنرمندان مجسمه ساز ایران ـ گفت و گویی انجام شده که در ادامه می خوانید:

مجیدی بیان می‌کند: سمپوزیوم مجسمه‌سازی مفاخر معاصر ایران توسط سازمان زیباسازی شهری برگزار شده و ممکن است بعضی از پرتره‌ها دارای ضعف‌هایی باشند. ولی کارها به طور کلی دارای کیفیت نسبتا خوب و در حد قابل قبولی هستند. زیرا برای ساخت آنها یک زمینه مطالعاتی وجود داشته و روی برگزاری این سمپوزیوم کنترل‌هایی نیز صورت گرفته است. البته آثار می‌توانستند بهتر از این ساخته شوند؛ مشروط به اینکه زمان، مکان و فضای بیشتری در اختیار هنرمندان قرار داده می‌شد.

این هنرمند همچنین می‌گوید که سردیس جمیله شیخی (بازیگر) توسط خود او ساخته شده است.

او درباره اثر ساخته شده از کاراکتر عباس کیارستمی (کارگردان، عکاس) اظهار می‌کند: این مجسمه بدون عینک ساخته شده است، گرچه که باید در نظر گرفت عینک یکی از شاخصه‌های مهم شخصیت آقای کیارستمی است. گاهی هنرمند برای ساخت سردیس، تصمیم می‌گیرد اثر را با توجه به ذهنیت خود بسازد که این بحثی جداست. ولی اصولا یکسری شاخصه ها در شخصیت افراد داریم که نهادینه شده است و مخاطب انتظار دارد آنها را ببیند. مثلا عینک آقای عباس کیارستمی شاخصه‌ای است که نبود آن تأثیرگذار است؛ چون این شخصیت همیشه با عینک دیده شده است.

این هنرمند اضافه می‌کند: به هر حال ضعف‌هایی وجود دارد و هیچ کاری بدون ضعف نیست. اگر بخواهیم چنین پروژه‌هایی را درست پیش ببریم، باید زمان و فرصت مطالعاتی بیشتری به هنرمند داده شود. همچنین علاوه بر شباهت سازی، شخصیت پردازی یکی دیگر از وجوه مهم در ساخت سردیس است که باید در نظر گرفت که چگونه می‌توان شاخصه‌های شخصیتی را در کار پیاده کرد. در نهایت نیز انجام کار به توانمندی هنرمند برمی‌گردد که در کلیه این کارها توانمندی نصفه نیمه‌ای از همه هنرمندان می‌بینیم.

او در پایان می‌گوید: دو رویکرد برای ساخت چنین آثاری وجود دارد؛ اول اینکه فضای تعریف شده با نام شخص گره خورده است؛ مانند عنوان یک خیابان و یا کوچه که به نام یک شخص است و مجسمه‌ای هم از او ساخته و در آنجا قرار داده می‌شود. گزینه دیگر که در کل کشور مرسوم است گذرهای فرهنگی است. این مجسمه ها اکنون حکم یک گذر فرهنگی را دارند که در این گذر شاهد یکسری چهره هنری هستیم.

نصب و راه اندازی روشنایی بلوار ساحلی کیش

عکس‌ها: روابط عمومی شرکت آب، عمران و خدمات کیش

اقتصاد کیش روزنامه
پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش
گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش
۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹